

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ

DIRECȚIA GENERALĂ
DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
ȘI PROTECȚIA COPILULUI

Pași spre independență, locuințe protejate pentru tinerii cu dizabilități

Munca din spatele măsurilor de protecție-rolul consilierului juridic

În cadrul DGASPC Mureș activitatea juridică reprezintă un pilon esențial pentru buna funcționare a sistemului de protecție socială. În spatele fiecărei decizii, fiecărui caz soluționat și fiecărei măsuri de protecție se află profesioniști dedicați, pentru care legea nu este doar un instrument, ci un mod de a apăra drepturile și demnitatea celor vulnerabili.

Vă invit să o cunoaștem pe Nicoleta Fărcaș, consilier juridic superior în cadrul DGASPC Mureș, un specialist cu peste un deceniu de experiență în domeniu și un parcurs profesional marcat de responsabilitate, adaptare și devotament.

Cum a început povestea dumneavoastră cu DGASPC Mureș?

În urmă cu 20 de ani am terminat facultatea și am intrat în învățământul superior, la Universitatea „Dimitrie Cantemir”, unde am lucrat ca asistent universitar. Disciplinele pe care le aveam erau din partea civilă, în general. În toamna anului 2014, ca urmare a faptului că scăzuse numărul de studenți și deja se modificase legislația, o parte dintre asistenții universitari au fost trimiși în șomaj, printre care și eu. Aveam aproape 50 de ani și nu aveam de gând să continui cu doctoratul, deși îmi plăcea foarte mult învățământul universitar.

Așadar, am intrat în șomaj. Șomajul mi-a dat timp de reflecție: ce voi face de acum înainte? Am început să verific locurile de muncă pe site-uri, în ziare, am făcut și cursuri la sediul de formare profesională a adulților. Nu știam nimic despre ce face efectiv DGASPC, dar am văzut că există un post de consilier juridic debutant pe site-ul lor. S-a organizat concursul, m-am prezentat, am luat postul și am început activitatea în mai 2015.

Care au fost principalele provocări la începutul carierei la DGASPC?

Mie îmi plac provocările. Prima a fost gama foarte largă de probleme și servicii oferite de instituție, la care trebuie să faci față ca jurist. Trebuie să fii foarte bine pregătit sau să te pregătești rapid. Am primit, de exemplu, vreo 20 de dosare de litigii sindicale care erau deja în curs. A fost un șoc să văd că un angajat poate da în judecată instituția unde lucrează pentru neplata unor sporuri sau lipsa personalului.

Apoi a venit partea de protecția copilului. Eu cunoșteam bine teoria, dar e altceva când trebuie să aplici efectiv principiul „interesului superior al copilului”. De multe ori trebuia să caut soluții „la limită”, dar în spiritul protejării copilului.

Apoi partea penală: abuzuri, violuri, omoruri, tot ce implică un copil victimă. Trebuia să-i însoțești la instanță, la organele de cercetare. Fiecare caz are particularitățile lui și mă obliga să mă perfecționez continuu.

Care este rolul consilierului juridic în sistemul de protecție?

Consilierul juridic gestionează o gamă largă de cauze, fiecare cu particularități ce derivă din activitatea DGASPC Mureș:

- întocmește și susține în fața instanței de judecată acțiuni privind măsurile de protecție specială a copilului,
- formulează acțiuni și susține în fața instanței de judecată acțiunile în domeniul adopției în care DGASPC Mureș are un rol central, iar consilierul juridic intervine pentru asigurarea cadrului legal în procesul de adopție națională sau internațională; acțiuni privind instituirea măsurilor de ocrotire privind persoanele adulte cu dizabilități, aflate în centrele rezidențiale din structura instituției, cât și reprezentarea intereselor acestora, acțiuni și decizii cu impact major asupra vieții beneficiarilor,
- are un rol important în cadrul litigiilor de muncă și contencios administrativ, în care se apără interesele instituției și promovează un cadru de lucru corect, transparent, în conformitate cu legea,
- intervine și în cauze contravenționale sau penale, care pot apărea în activitatea complexă a instituției și în care asigură apărarea DGASPC Mureș sau colaborarea cu organele judiciare,

- acordă asistență juridică de specialitate personalului din cadrul DGASPC, precum și persoanelor fizice sau juridice interesate în legătură cu aplicarea prevederilor legale, privind activitatea întreprinsă de DGASPC,
- avizează legalitatea tuturor dispozițiilor directorului general privitoare la numirea/încheierea, modificarea, încetarea, raporturilor/contractelor individuale de muncă, de admiteri la Centrul Maternal „Materna”; admiterile în centrele rezidențiale din structura direcției, după caz,
- are atribuții privind verificarea legalităților convențiilor de colaborare, a contractelor și a actelor adiționale, încheiate de DGASPC Mureș cu terțe persoane, precum și orice alte acte, care angajează răspunderea financiară/patrimonială a instituției,
- joacă și un rol educativ în instituție, participă la instruirii interne/ externe, explică dacă e cazul noutățile legislative, oferă îndrumare colegilor și contribuie la dezvoltarea unei culturi organizaționale, în care respectarea legii și protejarea interesului beneficiarilor reprezintă valori fundamentale.

Există vreun moment definitoriu în cariera dumneavoastră?

Momentul în care am ajuns consilier juridic superior. A fost rezultat al multor ani de muncă și responsabilitate.

Apoi sunt cazurile care te marchează pozitiv, când copilul ajunge într-un mediu bun și instanța confirmă soluția, dar și cele care te marchează negativ. Anul acesta, în primăvară, am avut cazul unui copil abia născut, pe care mama l-a aruncat în WC-ul din fundul curții. A fost salvat, dar astfel de cazuri te marchează.

Cum ați descrie colaborarea cu asistenții sociali și psihologii?

Colaborez bine cu toți colegii. Dar sunt și momente tensionate: eu reprezint cauza în instanță și am nevoie de toate datele din teren. Uneori lipsesc informații în dosar și trebuie să cer completări. Dacă nu ajung la timp, eu trebuie să justific lipsurile în fața instanței. Uneori trebuie să cerem amânări. Noi, consilierii juridici, lucrăm cu acte întocmite de asistentul social, psiholog etc., iar aceștia trebuie să ne comunice clar problema. Ei pot veni cu propuneri care nu se încadrează juridic, iar noi trebuie să le explicăm cum se poate rezolva.

Ambasadorul Marii Britanii în România, alături de beneficiarii din Căpușu de Câmpie

Centrul de Îngrijire și Asistență "Sfânta Maria" Căpușul de Câmpie a primit la începutul lunii decembrie vizita Excelenței Salei, Giles Matthew Portman, Ambasadorul Marii Britanii în România. Vizita sa a fost prilejuită de dorința de a vedea cum arată centrul, dar și investițiile de aici, realizate cu sprijinul finanțării oferită de organizația caritabilă britanică Operation Sabre.

Ambasadorul a dorit să constate personal cum ajutorul internațional a transformat viața beneficiarilor. "Mi-am dorit să vizitez acest centru încă de anul trecut, pentru că auzisem deja despre ajutorul oferit, însă nu am reușit atunci. Pentru mine a fost foarte important să pot veni anul acesta împreună cu Steve (Steve Worrall, cordonatorul Operation Sabre) și cu echipa din Marea Britanie și să văd direct câte lucruri bune se fac aici pentru comunitatea locală. Este clar un sprijin foarte mare și extrem de apreciat. Sprijinul oferit de Steve și de echipa britanică, alături de implicarea echipelor din Târgu Mureș și a serviciilor de urgență, reprezintă o cooperare excelentă între profesioniștii din Marea Britanie și România. Este o colaborare foarte importantă pentru ambele țări", a subliniat ambasadorul Giles Portman.

Operation Sabre, sprijin continuu și implicare practică

Operation Sabre a început colaborarea cu CIA Căpușu de Câmpie în anul 2017. Ajutorul acordat de Operation Sabre a fost divers și constant, incluzând donații materiale, o ambulanță destinată transportului persoanelor cu dizabilități,

construirea a două băi, amenajarea intrării unui centru, dar și muncă de voluntariat, precum zugrăvirea holurilor, a sălii de mese și a spălătoriei. De asemenea, au fost donate electrocasnice pentru bucătărie, precum mașini de spălat vase și frigider. Reprezentanții asociației au solicitat constant informații privind nevoile reale existente, iar sprijinul a fost adaptat în funcție de acestea. "Noi am fost întrebați mereu care sunt nevoile actuale, iar ei au încercat să strângă donații și să ne ajute, în funcție de acestea. Chiar dacă beneficiarii nu au conștientizat pe moment amploarea sprijinului primit, impactul acestuia este vizibil în prezent, prin îmbunătățirea semnificativă a condițiilor de viață, accesul la utilități moderne și creșterea calității serviciilor oferite", a precizat Viorica Susana Sand, directorul CIA Căpușu de Câmpie.

Siguranța beneficiarilor, o prioritate pentru viitor

Iar faptele bune nu se opresc aici. "Nevoile beneficiarilor sunt într-o continuă schimbare. Una dintre principalele preocupări este siguranța acestora, în special din perspectiva securității la

incendiu și a gestionării situațiilor de urgență care pot apărea. Planurile și strategiile noastre de intervenție se bazează pe dialog constant și colaborare directă cu doamna directoare, astfel încât, sprijinul oferit să răspundă realităților din teren", a precizat Steve Worrall, cordonatorul Operation Sabre.

O zi a bucuriei

Cu prilejul vizitei ambasadorului a avut loc un meci amical între beneficiari și voluntarii Operation Sabre, ambasador, pompieri din cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Horea" al județului Mureș. Vizita s-a încheiat cu participarea la un program cultural susținut de beneficiarii centrului.

Două destine, un singur drum

Studenții Gizella și Anton transformă experiența din sistem în vocație

În spatele fiecărui tânăr care ajunge să își construiască un viitor prin educație se află o poveste. În cazul Gizellei Rostás și al lui Anton Burcsa aceste povești sunt marcate de copilăria petrecută în sistemul de protecție al copilului, dar și de oamenii care au crezut în ei. În prezent, ambii sunt studenți și își doresc să devină, la rândul lor, sprijin pentru alți copii aflați în dificultate.

Gizella Rostás: „Familia mea este cea care m-a crescut”

Gizella are 20 de ani și este studentă în anul I la programul de studiu Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar a Facultății de Științe și Litere „Petru Maior” din cadrul Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” (UMFST) Târgu Mureș. A ajuns în sistemul de protecție la doar două săptămâni de viață, după ce mama sa biologică nu a putut să o crească. De atunci și până în prezent a trăit în aceeași familie de asistenți maternali profesioniști, pe care o numește, fără ezitare, „familia mea”.

„Am crescut cu ei 20 de ani. M-au iubit, m-au susținut și mi-au oferit tot ce aveam nevoie ca să îmi construiesc o viață stabilă și frumoasă”, spune Gizella. A crescut alături de frați mai mari, iar relația apropiată cu copiii fraților i-a influențat decisiv parcursul profesional.

După absolvirea Liceului Pedagogic „Mihai Eminescu” din Târgu Mureș, a decis să urmeze o facultate în domeniul educației. Deși visul ei din copilărie era să devină polițistă, motive medicale au determinat-o să își regândească traseul. „Am ales pedagogia pentru că simt că aici este locul meu. Îmi place să lucrez cu copiii și vreau să le ofer siguranță, sprijin și înțelegere.”

În timpul practicii pedagogice, Gizella a descoperit că răbdarea, observația și empatia sunt punctele ei forte. Își dorește să devină educatoare, inclusiv pentru copii cu cerințe educaționale speciale, și să promoveze un stil de educație bazat pe apropiere, respect și metode vizuale. „Nu vreau să fiu un educator dur. Vreau să fiu acolo pentru copii, să știe că pot veni la mine oricând.”

Burcsa Anton, din copil al străzii, student la Psihologie

Povestea lui Anton Burcsa este una a supraviețuirii și a transformării. Are 22 de ani și este student în anul I la Facultatea de Psihologie și Științele Educației a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, urmând în paralel și o școală postliceală de tehnician maseur.

Anton provine dintr-o familie numeroasă, cu șase copii, marcată de sărăcie, alcoolism și lipsa stabilității. În copilărie, lipsurile l-au împins să cerșească și să doarmă în gară, până când au intervenit autoritățile și a fost plasat, inițial, într-o familie adoptivă din Ungaria, apoi a ajuns în sistemul de protecție din România, la DGASPC Mureș, și ulterior la CTF Miercurea Nirajului.

„Pentru mine, psihologia nu este doar o profesie, ci o chemare. Vreau să fiu sprijin pentru sufletele rătăcite, pentru copiii și adolescenții care nu mai cred în ei”, spune Anton. Experiențele de viață, participarea la programe de dezvoltare personală și întâlnirea cu oameni care au crezut în potențialul lui l-au ajutat să își găsească sensul și direcția.

Este pasionat de artă, pictură, șah, citit și sport și își dorește să lucreze cu copii și tineri din sistemul de protecție și cu persoane atipice, considerând că fiecare om are o valoare unică. „Impactul meu pentru acei oameni cu care voi lucra în viitor aș vrea să fie o influență pozitivă, în care să îi motivez, să îi susțin, pe cât se poate, în toate planurile lor. Ca și copil provenit din plasament știu cât de importantă este susținerea din partea celor din jur. Îmi aduc aminte, cu bucurie, de momentele când eram încurajați sau susținuți de instructori, de psihologii, lideri dintr-o fundație, de mentori sau

chiar de o anumită familie cu care aveam o relație apropiată. De-a lungul timpului, am beneficiat de susținere din partea celor din jur, și aș vrea și eu, la rândul meu, să fiu o susținere pentru persoanele din plasament și pentru persoanele atipice”, a subliniat Anton. Planurile sale sunt mărețe, pentru a întoarce binele pe care l-a primit își dorește să înființeze o fundație prin care să ajute „acele persoane care au într-adevăr nevoie de ajutor, de susținere pentru a avea o viață mai bună, mai frumoasă, să-și atingă obiectivele și să-și găsească adevărata valoare”.

Educația, șansă și responsabilitate

Deși au parcursuri diferite, Gizella și Anton au în comun dorința de a da mai departe ceea ce au primit: sprijin, încredere și înțelegere. Ambii cred că experiența trăită în sistemul de protecție le oferă o perspectivă profundă asupra nevoilor copiilor vulnerabili. Iar poveștile lor demonstrează că atunci când există sprijin real, continuitate și încredere, sistemul de protecție poate deveni un nou început în viață, iar educația o punte către un viitor construit cu sens.

Rolul asistentului social în sistemul de protecție al copilului

Mașina verde, mărul roșu și primul Moș Crăciun

Era frig și zăpadă. Un copil rom își amintește că, într-o zi de iarnă, la poarta casei lui a oprit o mașină verde. Au coborât oameni care au vorbit cu el și cu părinții lui. Apoi, cineva i-a întins un măr. L-au urcat în mașină și l-au dus într-o casă mare, unde erau alți copii. Acolo, pentru prima dată în viața lui, a venit Moș Crăciun.

Această scenă, povestită de un copil aflat într-o casă de tip familial, e mai mult decât o compunere. E o radiografie emoțională a unei zile care a schimbat totul. Pentru el, nu era doar o relocare. Era trecerea dintr-un univers al nesiguranței într-un spațiu care, pentru câteva momente, i-a oferit căldură, predictibilitate și un gust de grijă. Am întâlnit mulți copii ca el. I-am cunoscut mai întâi ca jurnalist la National Geographic România, unde am lucrat două decenii. Apoi i-am reîntâlnit ca psiholog, în intervenții în Echipa Mobilă a Serviciului de Intervenție în Regim de Urgență, prin barăci înghețate, în comunități de romi, în familii destrămate și cartiere uitate de harta empatiei. De la reportaj la consiliere, drumul meu nu a fost o schimbare de carieră, ci o continuitate firească: aceeași dorință de a înțelege, dar cu unelte diferite. Nu mai vin cu pixul, ci cu prezența. Cu tăcerea care susține. Cu întrebările potrivite, nu cu titlurile mari. Astăzi lucrez cu oameni în dificultate pentru a-i ajuta să transforme rușinea în încredere, haosul în calm, trauma în poveste rostibilă.

Așa am înțelege că ceea ce lipsește multor copii victimă – mai ales celor romi – nu e nici voința, nici inteligența, ci modelul interior de încredere. Vocea aceea care spune: „Ești destul. Poți greși și tot vei fi iubit.” În lipsa ei, unii se închid și devin invizibili. Alții ridică turnulețe cu candelabre și strigă: „Uitați-vă la mine!”. Am văzut ambele fețe ale aceleiași răni. În vilele cu 12 camere din Buzescu, dar și în bordeiele din Mocirla. Am ascultat rușinea strigată sau tăcută și am înțelege că, indiferent de avere, golul rămâne același: „N-am contat.” Aici, la SIRU, ca psiholog, însoțesc copii în cele mai

fragile momente ale lor. Nu suntem salvatori. Nici agenți de control. Suntem oameni care rămân. Care țin de mână un copil în timpul unei audieri, care traduc frica lui în limbaj instituțional, care îl ajută să respire din nou într-o lume care i-a tăiat aerul. Uneori, doar suntem acolo – și asta face toată diferența.

Ziua cu mașina verde n-a fost despre intervenție. A fost despre speranță rescrisă în tăcere. A fost despre un copil care, pentru o clipă, a simțit că nu mai e singur. Iar asta, poate, e tot ce are nevoie un copil rom să înceapă reconstrucția: o prezență caldă, o mână întinsă, un măr, o voce calmă care nu cere nimic, ci doar spune: „Ești în siguranță. Acum ești pe mâini bune.”

Despre autor

Cătălin Gruia a fost două decenii jurnalist la National Geographic România, iar azi însoțește oameni în dificultate ca psiholog clinician, transformând povești de viață în drumuri spre autenticitate, calm și înflorire.

Un pas spre siguranță: campanie locală de prevenire a violenței domestice

Siguranța în familie este fundamentul unei comunități sănătoase, iar violența domestică nu este un subiect tabu, ci o realitate care afectează zilnic familii întregi. Pornind de la această realitate, DGASPC Mureș a implementat proiectul „Împreună pentru siguranță” - Campanie de informare și conștientizare pentru prevenirea violenței domestice în parteneriat cu Institutul Est European de Sănătate a Reproduserii, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș - Compartimentul de Analiză și Prevenire a Criminalității, Direcția Poliția Locală Târgu-Mureș, Inspectoratul Școlar Județean Mureș și Direcția de Asistență Socială Târgu Mureș, care a finanțat campania.

Proiectul s-a desfășurat în perioada august-decembrie 2025 și a avut ca scop creșterea gradului de informare și conștientizare a populației din Municipiul Târgu-Mureș asupra violenței domestice, a formelor de manifestare și a riscurilor asociate, precum și asupra resurselor de sprijin și ajutor. Violența domestică rămâne o problemă gravă, adesea ascunsă și insuficient raportată, alimentată de lipsa de informare, teama de stigmatizare și necunoașterea serviciilor de sprijin existente. În multe cazuri, aceste bariere îi împiedică pe cei afectați să ceară ajutor, favorizând escaladarea situațiilor de violență. Proiectul „Împreună pentru siguranță” răspunde acestor nevoi prin: informarea accesibilă

a populației; promovarea intervenției timpurii; mobilizarea comunității și implicarea instituțiilor locale, în vederea creării unui climat de siguranță și sprijin.

Activități desfășurate în cadrul campaniei

În cadrul proiectului au fost derulate activități de informare în școli, au fost afișate pliante în vitrinele magazinelor și au avut loc acțiuni de conștientizare în spații publice, inclusiv în zona centrelor comerciale, precum Shopping City Târgu-Mureș. Proiectul s-a încheiat cu o dezbatere și reprezentarea

spectacolului „Monoloagele vaginului”, o producție de actualitate care abordează deschis subiecte considerate tabu și aduce în prim-plan experiențele reale ale femeilor. Piesa, scrisă de Eve Ensler, a fost tradusă în peste 40 de limbi și jucată în aproximativ 50 de țări.

„Pași spre viitor , pentru o viață independentă

Un număr de 24 de tineri cu nevoi speciale, care, în prezent, sunt beneficiari ai Centrului de Abilitare și Reabilitare Luduș (CABR), vor pași în casă nouă în anul 2026. Prin proiectul " Pași spre viitor", derulat în cadrul Programului de Interes Național (PIN) în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități s-au înființat patru Locuințe Maxim Protejate în Luduș, necesare pentru transferul tinerilor în vederea dezvoltării și consolidării deprinderilor de viață independentă.

Serviciile nou înființate în Luduș, la distanțe relativ mici una de cealaltă, Locuința Maxim Protejată "Maria", Locuința Maxim Protejată "Larisa", Locuința Maxim Protejată "Matei" și Locuința Maxim Protejată "Luca" vor deveni "acasă" pentru 24 de rezidenți ai CABR Luduș. "Aștept să văd că beneficiarii se vor muta acolo și că vor duce o viață cât mai apropiată de ceea ce numim noi trai independent. Este important ca ei să poată fi mult mai stăpâni pe alegerile pe care le fac, pentru că, așa cum și noi avem nevoie de sprijin în viața de zi cu zi pe foarte multe paliere, a fi independent nu înseamnă a fi singur. Îmi doresc să văd această libertate de alegere, pentru că viața într-o locuință protejată e mult diferită de viața într-un alt centru rezidențial. Ai o libertate mai mare de a alege activitățile pe care le faci, de exemplu, preparatele pe care să le consumi la prânz. Acest tip de trai mi se pare mult mai potrivit pentru persoanele cu dizabilități aflate în tranziție spre comunitate. Ele pot deprinde abilități de viață independentă și pot face tranziția într-un mod potrivit pentru ritmul lor", a declarat Alexandra Zară, președintele Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. Aceasta a vizitat locuințele protejate și s-a arătat impresionată de modul în care au fost amenajate și de condițiile oferite.

Valoarea toată a proiectului "Pași spre viitor" a fost de 3.312.000 lei, suma solicitată de la autoritatea finanțatoare fiind de 2.980.000 lei, iar contribuția proprie a solicitantului a fost de 10%. Obiectivul proiectului l-a constituit înființarea a patru Locuințe Maxim Protejate în Luduș, fiecare cu o capacitate de 6 locuri, precum și dezinstituționalizarea dintr-un centru de mare capacitate a unui număr de 24 de rezidenți ai CABR Luduș și transferul lor în serviciile alternative nou create, în vederea dezvoltării și consolidării deprinderilor de viață independentă."

"Prin aceste patru locații, beneficiarii vor avea acces la servicii sociale de calitate. Serviciile sociale din județul Mureș aparțin Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și sunt finanțate parțial din bugetul Consiliului Județean și parțial din alocații guvernamentale. Consiliul Județean Mureș are aproximativ 6.000 de angajați, dintre care 1.600 la Direcție și aproape 3.000 de persoane instituționalizate. Cred că serviciile sociale și asistența pentru copii sunt printre cele mai importante, deoarece vorbim despre persoane cu dizabilități sau nevoi speciale, care necesită profesionalism și devotament. Consiliul Județean și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului vor continua să sprijine astfel de proiecte, pentru a menține servicii la cel mai înalt nivel, atât la Luduș, cât și în alte centre din județ", a declarat

Peter Ferenc, președintele Consiliului Județean Mureș, prezent la inaugurarea Locuințelor Maxim Protejate.

Provocări și eforturi în implementarea proiectului

Coordonatorul proiectului, Claudia Tătar, a explicat că proiectul a fost unul greu, cu multe provocări întâmpinate pe parcursul implementării. Proiectul a început în 2022, cu o durată inițială de un an, fiind ulterior prelungit până în 2025 și apoi până în 2026 pentru obținerea licenței de funcționare. Modificările legislative și reducerile cheltuielilor publice au reprezentat obstacole majore, care au necesitat regândirea permanentă a planului financiar.

a tinerilor cu dizabilități

Directorul general al DGASPC Mureș, Miklea Hajnal, a subliniat efortul echipei de la Luduș și al echipei de proiect de la DGASPC, menționând că, deși proiectul a adus numeroase provocări și prelungiri de termen, în final toată lumea se bucură de realizarea sa. „Suntem aici să intrăm în casele noi și să vedem unde vor locui beneficiarii noștri, pentru a face primul pas spre reintegrare în societate”.

Locuințe moderne, adaptate nevoilor beneficiarilor

Locuințele protejate "Maria", și "Larisa", vor găzdui fete, iar "Matei" și "Luca" băieți. Sunt dotate modern, gândite pentru confortul beneficiarilor. Toate au trei dormitoare, două băi, dintre care una accesibilizată, cameră de socializare, bucătărie, holuri accesibilizate și terasă de exterior. „Deși sunt pentru beneficiarii din Luduș, ne-am gândit să le amenajăm ca și cum ar fi pentru noi înșine sau pentru familiile noastre”, a declarat Claudia Tătar.

Personalul care, va lucra, în căsuțe provine în mare parte din CABR Luduș, iar o parte dintre posturi au

fost ocupate prin concurs.

„Proiectul finalizat la sfârșitul acestui an probabil că va schimba, într-o anumită măsură, viața a cel puțin 24 de tineri cu nevoi speciale. Ei se vor muta într-o altă casă, vor mânca la altă masă și vor trăi diferit de cum au trăit în acești ultimi ani. (...) Nici pentru personalul angajat nu e o situație confortabilă sau plăcută, tensiunea din sistemul de asistență socială și nesiguranța zilei de mâine au generat și în rândul lor frustrări, griji și stări de nemulțumire. Indiferent de opțiunile lor, de locul efectiv în care din 2026 își vor desfășura activitatea aș vrea să le mulțumesc pentru tot ce au făcut în acești aproape 12 ani”, a precizat Ovidiu Baghiu, directorul CABR Luduș.

Inaugurarea locuințelor maxim protejate s-a finalizat cu un spectacol de colinde organizat la sediul CABR Luduș.

Servicii specializate pentru o viață mai bună

Printr-o hotărâre de Consiliu Județean Mureș s-a înființat Serviciul de Coordonare a Centrelor pentru

Persoane Adulte cu Dizabilități, cu rol de coordonare a celor 5 centre, cele patru locuințe protejate și CABR Luduș. Acesta include personal de conducere, personal de coordonare, administrativ, de îngrijire și asistență. În prezent, în centrul rezidențial sunt 69 de persoane adulte cu dizabilități, tineri proveniți din sistemul rezidențial de protecție socială, dar și persoane vârstnice, femei și bărbați, cu vârste cuprinse între 22 și 74 de ani. O parte dintre ei sunt încadrați în grad de handicap grav, fiind diagnosticați cu demență Alzheimer, demență vasculară-mixtă, oligofrenie severă, întârziere mintală, schizofrenie, autism, pareză sau hemipareză și tetrapareză, boli comițiale, epilepsii sau diabet zaharat sau multe alte diagnostice severe. Toți beneficiază de îngrijire specializată, terapie medicamentoasă și terapii de recuperare, abilitare și reabilitare.

A védelmi intézkedések mögötti munka – a jogi tanácsadó szerepe

A Maros Megyei Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnál (DGASPC Mureș) a jogi munka a szociális védelmi rendszer megfelelő működésének alapvető pillére. Minden döntés, minden megoldott ügy és minden védelmi intézkedés mögött elkötelezett szakemberek állnak, akik számára a jog nem csupán eszköz, hanem a kiszolgáltatottak jogainak és méltóságának védelmének eszköze.

Bemutatom Önöknek Nicoleta Fărcaș-t, a Maros Megyei Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság vezető jogi tanácsadóját, aki több mint tíz éves tapasztalattal rendelkezik a területen, és szakmai pályafutását a felelősség, az alkalmazkodóképesség és az elkötelezettség jellemzi.

Hogyan kezdődött a története a Maros Megyei Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnál?

Húsz évvel ezelőtt végeztem az egyetemet, és felvételt nyertem a Dimitrie Cantemir Egyetemre, ahol egyetemi asszisztensként dolgoztam. Általában polgári jogot tanítottam. 2014 őszén a hallgatói létszám csökkenése és a jogszabályi változások miatt néhány egyetemi asszisztent, köztük engem is, elbocsátottak. Majdnem 50 éves voltam, és nem állt szándékomban folytatni a doktori tanulmányaimat, bár nagyon élveztem az egyetemi oktatást.

Így munkanélküli lettem. A munkanélküliség időt adott nekem a gondolkodásra: mit fogok mostantól csinálni? Elkezdtem álláshirdetéseket keresni az interneten és az újságokban, és tanfolyamokra is jártam a felnőttképzési központban. Nem tudtam semmit arról, hogy a Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság valójában mivel foglalkozik, de láttam, hogy a honlapjukon van egy junior jogi tanácsadó pozíció. Pályázatot írtak ki, jelentkeztem, megkaptam az állást, és 2015 májusában kezdtem el dolgozni.

Melyek voltak a legnagyobb kihívások a Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnál töltött karrierje kezdetén?

Szeretem a kihívásokat. Az első az intézmény által kínált nagyon széles körű szolgáltatások és ügyek voltak, amelyekkel ügyvédként foglalkozni kell. Nagyon jól fel kell készülni, vagy gyorsan meg kell tanulni. Például körülbelül 20 már folyamatban lévő szakszervezeti vita ügyet kaptam. Megdöbbentő volt látni, hogy egy alkalmazott beperelheti a munkahelyét bónuszok kifizetésének elmulasztása vagy létszámhiány miatt. Majd jött a gyermekvédelem. Jól ismertem az elméletet, de más, amikor ténylegesen alkalmazni kell a „gyermek legjobb érdeke” elvét. Gyakran kellett „határt feszegető” megoldásokat keresnem, de a gyermek védelmének szellemében.

Aztán ott volt a bünyügyi oldal: bántalmazás, nemi erőszak, gyilkosság, bármi, ami gyermekkel érintett. Kísérni kellett őket a bíróságra, a nyomozó hatóságokhoz. Minden esetben megvannak a maga sajátosságai, és ez arra kényszerített, hogy folyamatosan fejlesszem a képességeimet.

Mi a jogi tanácsadó szerepe a védelmi rendszerben?

A jogi tanácsadó sokféle ügyet kezel, amelyek mindegyike a Maros Megyei Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság tevékenységéből fakadó sajátosságokkal rendelkezik:

- tervezeteket készít és támogatást nyújt a gyermekek védelmét szolgáló különleges intézkedésekkel kapcsolatos bírósági eljárásokban,
- intézkedéseket fogalmaz meg és támogatja a bírósági eljárásokat az örökbefogadás területén, amelyben a Maros Megyei Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság központi szerepet játszik, és a jogi tanácsadó beavatkozik a nemzeti vagy nemzetközi örökbefogadás folyamatában a jogi keret biztosítása érdekében; intézkedések a fogyatékkal élő felnőttek védelmi intézkedéseinek létrehozására az intézmény bentlakásos központjaiban, valamint érdekeik képviselete, a kedvezményezettek életére jelentős hatással bíró intézkedések és döntések,
- fontos szerepet játszik a munkaügyi és közigazgatási vitákban, védi az intézmény érdekeit és elősegíti a törvénynek megfelelő, tisztességes és átlátható munkakörnyezet megteremtését;
- beavatkozik az intézmény összetett tevékenységében felmerülő szabálysértési vagy büntetőügyekben, amelyekben biztosítja a Maros Megyei Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság védelmét vagy az igazságügyi hatóságokkal való együttműködést;
- szakosodott jogi segítséget nyújt a Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság sze-

mélyzetének, valamint a Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság tevékenységével kapcsolatos jogi rendelkezések alkalmazásában érdekelt magánszemélyeknek és jogi személyeknek,

- jóváhagyja a főigazgató valamennyi rendelkezésének jogszerűségét az egyéni munkaviszonyok/szerződések megkötésével/felbontásával, módosításával, megszüntetésével, a Materna Anyaközpontba való felvétellel, valamint a főigazgatóság struktúráján belüli lakóotthonokba való felvétellel kapcsolatban,

- felelős a Maros Megyei Szociális Segítségnyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által harmadik felekkel kötött együttműködési megállapodások, szerződések és kiegészítések, valamint az intézmény pénzügyi/vagyoni felelősségét érintő egyéb aktusok jogszerűségének ellenőrzéséért,

- oktatási szerepet tölt be az intézményben, részt vesz belső/külső képzéseken, szükség esetén elmagyarázza az új jogszabályokat, útmutatást nyújt kollégáinak és hozzájárul egy olyan szervezeti kultúra kialakításához, amelyben a törvény tiszteletben tartása és a kedvezményezettek érdekeinek védelme alapvető értékek.

Van-e meghatározó pillanat a karrierjében?

Az a pillanat, amikor vezető jogi tanácsadó lettem. Ez sok év munkájának és felelősségének eredménye volt.

Vannak olyan esetek, amelyek pozitív nyomot hagynak benned, amikor a gyermek jó környezetbe kerül, és a bíróság megerősíti a megoldást, de vannak olyanok is, amelyek negatív nyomot hagynak. Idén tavasszal volt egy esetem, amikor egy újszülöttet az anyja a kert hátsó részén lévő WC-be dobott. Megmentették, de az ilyen esetek nyomot hagynak benned.

Hogyan írná le a szociális munkásokkal és pszichológusokkal való együttműködését?

Minden kollégámmal jól kollaborálok. De vannak feszült pillanatok is: én képviselem az ügyet a bíróságon, és szükségem van az összes terepi adatra. Néha hiányoznak információk az aktából, és kiegészítéseket kell kérnem. Ha azok nem érkeznek meg időben, a bíróságon kell indokolnom a hiányosságokat. Néha halasztást kell kérnünk.

Mi, jogi tanácsadók, a szociális munkások, pszichológusok stb. által készített dokumentumokkal dolgozunk, és nekik egyértelműen közölniük kell velünk a problémát. Előfordulhat, hogy jogilag megvalósíthatatlan javaslatokat tesznek, és nekünk kell elmagyarázni nekik, hogyan lehet megoldani a problémát.

Dialog interinstituțional pentru protejarea copilului

Prevenirea separării copilului de familie rămâne una dintre cele mai importante priorități în domeniul asistenței sociale, iar dialogul constant dintre specialiști și autoritățile locale este esențial pentru identificarea soluțiilor eficiente. În acest context, la sediul DGASPC Mureș a avut loc, la sfârșitul lunii octombrie, o nouă sesiune de lucru dedicată consolidării intervenției comunitare, schimbului de bune practici și analizării provocărilor reale întâlnite în protecția copilului la nivel local.

Implicarea autorităților locale, esențială pentru protejarea copilului

"Am revenit alături de persoanele cu atribuții de asistență socială, asistenți sociali, tehnicieni în asistență socială, secretari, viceprimari și primari din cadrul UAT-urilor din județul Mureș la sediul DGASPC Mureș. De această dată am continuat dezbaterile aspectelor cheie privind, prevenirea separării copilului de familie, rolul și importanța structurii comunitare consultative, în acest sens fiind exemplificate situații practice în care acestea funcționează la nivel local, precum și cele care au încă dificultăți reale. Au fost prezentate exemple de bune practici din zonele unde sunt în curs de implementare proiecte privind crearea de centre comunitare sau proiecte prin care se vor asigura pachetul minim de servicii", a arătat Elida Deak, director adjunct DGASPC Mureș.

Evenimentul a continuat cu prezentarea situației minorelor grave și mamelor minore, subiectul "fiind abordat în contextul intervenției sociale, cât și al prevenirii sarcinilor nedorite, inclusiv din perspectiva suspiciunii unor infracțiuni care necesită sesizarea imediată de către specialiști a organelor abilitate precum și asistență copilului victimă".

Parteneriat pentru prevenirea instituționalizării copiilor

"A fost adusă la cunoștința specialiștilor proiectul derulat de DGASPC Mureș cu Fundația SERA ROMÂNIA cu scopul prevenirii separării copilului de familie prin sprijinirea părinților copiilor, sprijinirii reintegrării în familie a copiilor și a tinerilor din sistemul de protecție a copilului", a subliniat Elida Deak. DGASPC Mureș și Fundația "SERA ROMÂNIA" au încheiat un parteneriat în vederea implementării unui proiect ce urmărește prevenirea instituționalizării copiilor aflați în risc de a fi separați de familie, reintegrarea în familie sau integrarea socio-profesională a copiilor/tinerilor aflați cu măsură de protecție specială, precum și acordarea serviciilor de planning familial. Prin acest proiect se vor acorda sprijin material și financiar, consiliere, se dorește responsabilizarea familiilor, implicarea consiliilor

locale și identificarea, dezvoltarea și punerea în aplicare a măsurilor pentru copiii aflați în situație de risc. Grupul țintă al proiectului îl reprezintă:

- familiile ai căror copii riscă să fie separați de părinții lor din diverse motive (de exemplu, lipsa veniturilor pentru traiul zilnic, copii cu probleme de sănătate, lipsa condițiilor minimale de locuit etc.);
- copiii și familiile acestora, în vederea reintegrării copilului din sistemul de protecție în familie, dacă acest lucru poate fi realizat prin asistență materială/financiară;
- tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție și care au nevoie de ajutor pentru integrarea lor socio-profesională.

Observatorul copilului și consolidarea rețelei de asistenți maternali

Discuțiile din cadrul sesiunii au mai vizat atât implementarea Observatorului copilului, cât și soluțiile practice pentru protejarea copiilor, subliniind rolul esențial al familiei extinse și necesitatea consolidării rețelei de asistenți maternali profesioniști.

Sesiunea a reunit 53 de participanți, din 43 de primării din județul Mureș.

Creativitate fără bariere, expoziția persoanelor cu dizabilități

O inițiativă impresionantă a adus împreună toate centrele DGASPC, din județul Mureș, într-un eveniment dedicat creațiilor realizate de persoanele cu dizabilități. "Expoziția "Arta fără bariere", organizată în foaietul Teatrului Național din Târgu Mureș, a reprezentat spațiul în care zeci de beneficiari din centrele de specialitate ale Direcției și-au adus contribuția prin talent, expresivitate și inspirație la reușita unui eveniment ce și-a propus să sublinieze diversitatea și frumosul din fiecare om, că dizabilitatea nu este o barieră în exprimarea creativității și talentului.

O idee care a prins contur

Evenimentul s-a dorit a fi nu numai o expoziție de artă, ci și un spațiu de inspirație și schimb de idei între centre. "Este o expoziție unică în acest format, pentru că dacă în anii precedenți am fost prezenți în centre din structura DGASPC cu diferite ocazii, de Paște, de 8 Martie și cu prilejul altor zile internaționale, anul acesta am reușit să aducem în foaietul Teatrului Național toate serviciile noastre rezidențiale, destinate persoanelor cu dizabilități, fiind prezenți atât angajați cât și beneficiari cu lucrări expuse", a precizat Miklea Hajnal, director general DGASPC Mureș.

Beneficiarii au avut posibilitatea să învețe unii de la alții, iar vizitatorii au putut observa talentul și efortul depus, subliniind mesajul că orice persoană poate contribui semnificativ la comunitate. "Prin aceste lucrări ei și-au expus sufletul. Pe lângă faptul că sunt frumoase sunt și foarte valoroase, mă refer la valoarea morală pe care o reprezintă. Prin munca lor, acești beneficiari pot să arate societății și vizitatorilor mesajul că dizabilitatea nu este ceva ieșit din comun, nu este o barieră în a crea lucruri frumoase, ci este ceva care ne unește și ne inspiră", a adăugat Miklea Hajnal.

Expoziția a inclus lucrări variate, de la picturi, icoane, la exponate de Crăciun, covorașe, obiecte din ceramică, din lut, atent meșteșugite, toate reflectând personalitatea și emoțiile creatorilor. "Te uiți la o lucrare și poți să realizezi ce a fost în sufletul celui care a realizat-o", a conchis Crina Căliman, director general adjunct al DGASPC Mureș.

Ajungem MARI: voluntariatul care schimbă destinul copiilor

De peste un deceniu, programul Ajungem MARI schimbă, pas cu pas, destinele copiilor din sistemul de protecție din județul Mureș. Prin implicarea constantă a voluntarilor, relații construite în timp și activități adaptate nevoilor fiecărui copil, programul oferă nu doar sprijin educațional, ci și ceva esențial: prezență, ascultare și încredere. Despre evoluția programului, provocările întâlnite, transformările vizibile în viața copiilor și impactul pe termen lung al unei relații care, pentru mulți beneficiari, devine un punct de sprijin pentru întreaga viață, a oferit mai multe detalii Alina Șandor, coordonator în cadrul Asociației Lindenfeld al programului educațional Ajungem MARI.

Programul Ajungem MARI are deja o tradiție de mai bine de un deceniu în județul Mureș. Cum a evoluat programul și relația cu sistemul de protecție al copilului în această perioadă?

În județul Mureș programul Ajungem MARI a crescut de la câțiva voluntari dedicați la o comunitate matură, prezentă în 10 centre din județ. În toți acești ani, ne-am construit pas cu pas o relație solidă cu sistemul de protecție al copilului, bazată pe încredere, transparență și colaborare constantă. Astăzi, suntem percepuți ca un partener stabil, pe termen lung, care vine cu continuitate, profesionalism și multă grijă pentru copii.

Am evoluat nu doar în număr, ci și în diversitatea activităților: ateliere educaționale, explorări, excursii, consiliere emoțională, pregătire vocațională și sprijin individualizat. Impactul este resimțit atât de copii, cât și de personalul din centre, care vede în noi un sprijin autentic.

Care sunt principalele provocări cu care se confruntă voluntarii și cum le depășesc?

Cea mai mare provocare pentru voluntari este construirea unei relații de încredere cu copiii. Mulți dintre ei au trecut prin traume, abandon, instabilitate, iar apropierea emoțională nu se întâmplă peste noapte. De asemenea, voluntarii trebuie să gestioneze uneori comportamente dificile, lipsa motivației sau frica de eșec a copiilor. Le depășim împreună prin formări constante, supervizare, ghidaj și sprijin emoțional. Noi, coordonatorii, suntem în permanență aproape de ei. Avem numeroase exemple de transformări:

- un copil care refuza școala, iar după câteva luni de lucru cu voluntarii a început, din nou, să participe, s-a înscris la un club sportiv și și-a recăpătat încrederea;
- un adolescent timid, care nu vorbea cu nimeni, și-a descoperit pasiunea pentru șah la atelierele noastre și acum participă la concursuri;
- un copil cu dificultăți emoționale severe a început să se deschidă afectiv, pentru că voluntarii au venit, săptămână de săptămână, „fără să renunțe”.

Cum ajută prezența și ascultarea voluntarilor în dezvoltarea încrederii copiilor?

Pentru mulți dintre copiii din sistem, întâlnirea cu voluntarii este prima experiență în care un adult îi ascultă cu adevărat, fără presiuni și fără condiții. Prezența constantă, faptul că voluntarii revin, își respectă promisiunile și îi tratează cu respect, construiește, treptat, sentimentul că „cineva e acolo pentru mine”.

Ascultarea activă, răbdarea și validarea emoțiilor îi ajută pe copii să înțeleagă că vocea lor contează. Asta deschide drumul spre încredere în sine, încredere în ceilalți și dorința de a reuși. Pentru ei, acest tip de relație este, uneori, vindecător.

Care sunt principalele abilități sau valori pe care copiii le dobândesc prin activitățile derulate cu voluntarii?

Copiii își dezvoltă: încrederea în sine și curajul de a încerca lucruri noi; abilități sociale — comunicare, empatie, cooperare; disciplină și responsabilitate, prin activități regulate și obiective clare; creativitate, prin ateliere de arte, jocuri, construcții, proiecte STEM; competențe educaționale — limba română, matematică, cultură generală; orientare vocațională — descoperirea intereselor și a punctelor forte; valori umane precum respectul, solidaritatea, perseverența.

Mulțor copii li se schimbă, pur și simplu, perspectiva asupra propriei lor vieți.

Aveți exemple de copii care și-au descoperit pasiuni sau talente datorită programului, copii care, după implicarea în program, și-au construit un viitor independent?

Da, avem mai multe astfel de povești. Sunt copii care:

- au descoperit pasiunea pentru șah sau arte marțiale și au ajuns să participe la competiții;
- au început să cânte sau să picteze datorită voluntarilor și astăzi își vând lucrările;
- au devenit bucătari, frizeri, sportivi sau fotografi după ce voluntarii le-au oferit primele experiențe practice;
- au continuat studiile, deși renunțaseră inițial, pentru că un voluntar a crezut în ei.

Poate cea mai emoționantă categorie, tineri care, după ce au crescut, ne scriu că au reușit să se angajeze, să-și întemeieze o familie sau pur și simplu să-și „regăsească drumul”.

Există feedback pe termen lung de la tinerii care au participat în trecut? Sunt tineri care au fost beneficiari și acum au devenit voluntari sau lucrează în domeniul descoperit prin program?

Da, primim constant mesaje de la tineri care au fost parte din program cu 5, 7, chiar 10 ani în urmă. Ne povestesc cum i-a ajutat experiența Ajungem MARI — nu doar educațional, ci emoțional. Mulți ne spun că voluntarii au fost primele persoane care le-au arătat ce înseamnă să fii susținut, văzut, încurajat.

Avem și situații foarte frumoase în care foști beneficiari au devenit voluntari Ajungem MARI. Ei sunt un exemplu extraordinar pentru copiii din centre, pentru că pot spune: „Știu prin ce treci. Și știu că se poate.”

Unii tineri și-au urmat cariera în domenii descoperite prin program: tehnică, culinar, sport, arte sau asistență socială. Impactul nu se oprește niciodată în momentul în care ei ies din centru. Pentru mulți, Ajungem MARI rămâne o ancoră de încredere pentru tot restul vieții.

Copilărie trăită frumos: experiențe care contează

Vara anului 2025 a adus zâmbete, emoții și experiențe memorabile pentru copiii și tinerii din sistemul de protecție al copilului.

Un număr de 37 de copii și tineri, beneficiari ai Complexului de Case de Tip Familial Reghin, au participat la tabăra terapeutică anuală destinată copiilor și tinerilor aflați în sistemul de protecție specială, organizată de Asociația „Rise Together”, la Lunca Bradului.

Desfășurată într-un cadru natural deosebit, la poalele Munților Călimani și Gurghiu, în perioada 14-19 iulie 2025, tabăra a oferit participanților oportunitatea de a petrece timp de calitate, de a socializa și de a lua parte la activități recreative și educative, îmbinând utilul cu plăcutul. Lunca Bradului s-a dovedit a fi o locație apreciată de toți beneficiarii, datorită peisajelor montane, aerului curat și posibilităților variate de petrecere a timpului în natură. Activitățile desfășurate au contribuit la dezvoltarea emoțională și socială a copiilor, facilitând legarea unor frumoase prietenii și crearea unor amintiri de neuitat.

În completarea acestor experiențe, ziua de 28 august 2025 a adus o nouă activitate specială

pentru 12 copii din cadrul Complexului de Case de Tip Familial Sâncraiu de Mureș, care au participat la o excursie la Castelul Lupilor, din localitatea hunedoreană Chimindia. Însotțiți de cadrele educative, copiii au descoperit un loc plin de povești și legende, bucurându-se de o experiență educativă și recreativă deosebită.

Emoțiile, curiozitatea și entuziasmul au fost la cote

maxime, mai ales pentru cei care au vizitat pentru prima dată un castel. Poveștile au prins viață, iar răsetele copiilor au transformat excursia într-o zi de neuitat.

Pentru acești copii, astfel de experiențe înseamnă mai mult decât simple excursii, ele devin amintiri prețioase și pași importanți în dezvoltarea lor emoțională.

Date de contact DGASPC Mureș

Email: office@dgaspcmures.ro

Telefon: 0265/213512, 0265/211699, 0265/211561

Adresa: Str. Trebely nr.7, Târgu Mureș

www.dgaspcmures.ro